

Informe del CEB a la Comissió de Patrimoni i Estètica del 14.12.2020

1- Rehabilitació de cal Fusteret

D'acord amb l'informe tècnic facilitat per l'ajuntament l'objecte d'aquesta comissió és avaluar la idoneïtat dels canvis realitzats en l'exterior de l'edifici a rehabilitar. Principalment els dos aspectes a tractar són: el tractament de les façanes previst per a l'annex existent entre el cos principal de la masia i el carrer Rectoria, i el canvi de revestiment i cromatisme de la tanca.

D'altra banda, entenem que el projecte presentat és la continuïtat de les obres anteriorment dutes a terme a l'edifici durant els darrers 20 anys i que han estat avaluades per aquesta comissió en quatre ocasions anteriors (anys 1998, 2012, 2013 i 2017). La documentació relacionada amb aquestes reunions anteriors junt amb el detallat document complementari aportat per aquesta reunió, ha estat de gran ajut per a valorar aquest projecte.

- Sobre el revestiment de les façanes del cos annex:

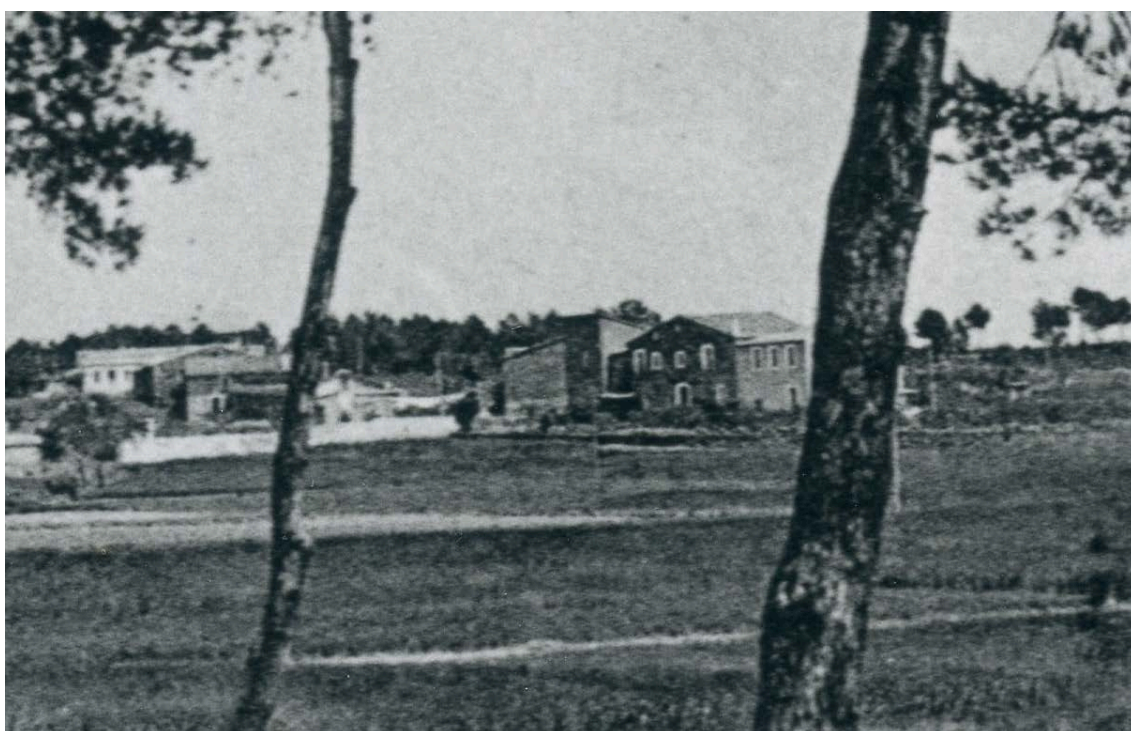
Entenem pel que es desprèn del conjunt de la documentació aportada, que el tractament de façana previst per les façanes del cos annex és el repicat de l'arrebossat fins al primer pis i el posterior rejuntat dels murs de pedra amb junta plena. Aquest tractament trobem que és coherent amb el conjunt de l'edifici i el seu entorn tal com es desprèn de les fotografies 1 i 3 que adjunta el document presentat per la propietat.

Donada la documentació aportada entenem que el repicat de l'arrebossat encara existent a la planta superior del cos a rehabilitar i la substitució d'aquest per un arrebossat a junta plena és adient i va en consonància amb la voluntat de tractament unitari que planteja la propietat per

als 4 habitatges (el tractament dels cossos 1 a 4 està clarament exposada i justificada en l'annex adjuntat per la propietat que se'ns ha facilitat per preparar la comissió de patrimoni. De la seva lectura també es desprèn la previsió d'un tractament diferenciat a les façanes de les entitats 5 i 6).

També trobem interessant i important a destacar, que tal com s'explica en aquest annex, a partir de les cales dutes a terme a les façanes de cal Fusteret i d'algunes de les fotografies que es conserven de la casa d'inicis del segle XX, que mostren part de la casa només amb l'enlluït en blanc emmarcant les finestres, es pot deduir que en origen l'edifici tenia un tractament d'arrebossat a junta plena, deixant així part de la pedra vista.

Aquest tractament de les façanes està documentat tant en altres cases del barri de la rectoria com de Begues en general, al s.XIX (període de construcció de cal Fusteret i de tot el nucli antic amb excepció de l'església i la casa rectoral), les façanes de la majoria de cases només estaven parcialment arrebossades amb junta plena (només les grans cases pairals, de major poder adquisitiu, tenien façanes arrebossades i enlluïdes). Pel que coneixem fins ara, sembla que va ser a finals del segle XIX quan a Begues es va començar a estendre el costum d'emblanquinar amb calç les façanes principals, inicialment les plantes baixes (on s'arribava fàcilment) i posteriorment la totalitat de la façana principal, restant la resta de façanes amb la pedra parcialment vista (així eren fins els anys 70-80 del s.XX les façanes principals i posteriors de cal Gaetano i de totes les cases de cos del carrer St. Cristòfol, mentre que cal Traginer seguia sense emblanquinar). Quan a inicis del s.XX es va iniciar l'estiueig a Begues, la masia de cal Fusteret va ser ampliada i modernitzada per a destinar-la al lloguer, raó per la qual es va arrebossar en la seva totalitat.

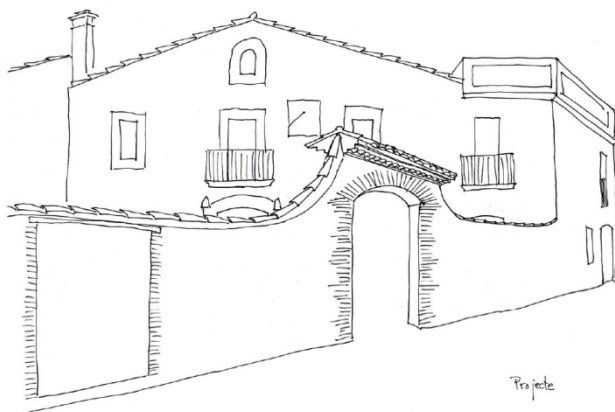
D'acord amb l'exposat en la documentació aportada, entenem que la voluntat de la propietat ha estat la de recuperar quan fos possible el tractament i caràcter rural que tenia la masia abans de la seva modernització, fet que ens sembla totalment correcte. I entenem que és en aquesta línia que es justifica el tractament de les façanes, tractament admès per la normativa vigent. Tanmateix, atès que malauradament no han fet la mateixa elecció altres propietaris del nucli antic i de cases velles de Begues, aquesta imatge tradicional de les antigues cases rurals s'està perdent en favor de la modernització de les mateixes. No essent convenient obligar a tots els propietaris de cases antigues a recuperar la seva imatge rural, entenem que és adient i necessari admetre i afavorir que els que opten per aquesta alternativa ho puguin fer. Per poder preservar en part la imatge tradicional de Begues que d'altre manera es perdrà irremissiblement.

Per tot l'esmentat el CEB valora positivament el tractament previst de la façana de l'entitat 2 de cal Fusteret en coherència amb el de les entitats annexes i amb la casa confrontant al nº1 del carrer Sant Cristòfol, totes elles amb rejuntat de la pedra amb junta ample. Tanmateix i pel que fa al cos més modern construït a la 3ª planta en el marc del projecte de rehabilitació, es considera correcte el seu arrebossat i fins i tot la possibilitat de pintar-lo de blanc cas que es volgués diferenciar més clarament de la construcció antiga.

- Sobre el revestiment i cromatisme de la tanca:

El CEB lamenta que l'ajuntament no hagi informat favorablement les anteriors propostes de recuperar l'antiga tanca tradicional de les masies present a cal Fusteret segons memòria oral, caracteritzada per un mur de mamposteria en forma de baluard (generalment coronat amb una filada de teules careneres) i un portal cobert amb teulada. Es tracta d'un element constructiu característic i antigament majoritari a les masies de Begues que s'està perdent, amb casos incomprensibles com el de cal Paulo, enderrocat fa 14 anys sense passar per la Comissió de Patrimoni, o el de la Parellada, inicialment enderrocat al 2010 i que celebrem que finalment es va reconstruir arrel de la comissió de patrimoni de 2013 que va tractar el tema.

Des de CEB no entenem que no es permetés, en el seu moment, la reconstrucció d'aquest element característic a cal Fusteret, i entenem que és davant d'aquesta oposició frontal de l'ajuntament que el propietari ha optat per la conservació de la tanca actual, tot i que va en contra de la recuperació del caràcter tradicional que es vol donar a la masia i per tant el conjunt perdrà la coherència narrativa que exposa la propietat en l'annex esmentat anteriorment.

Proposta de tanca de l'any 2013 que recollia la voluntat del propietari

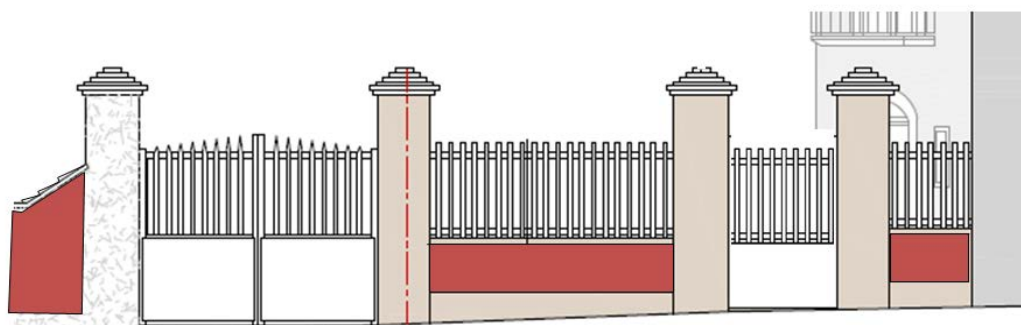
Vista la proposta actual que preveu consolidar la tanca existent, considerem que un tractament amb arrebossat pintat de blanc com s'indica a l'informe tècnic no s'integraria millor amb la resta de la construcció que el tractament més similar al de les façanes que preveu al projecte i del que adjuntem una mostra de detall aportada pel propietari, on es combina l'arrebossat rogenç amb la pedra rejuntada.

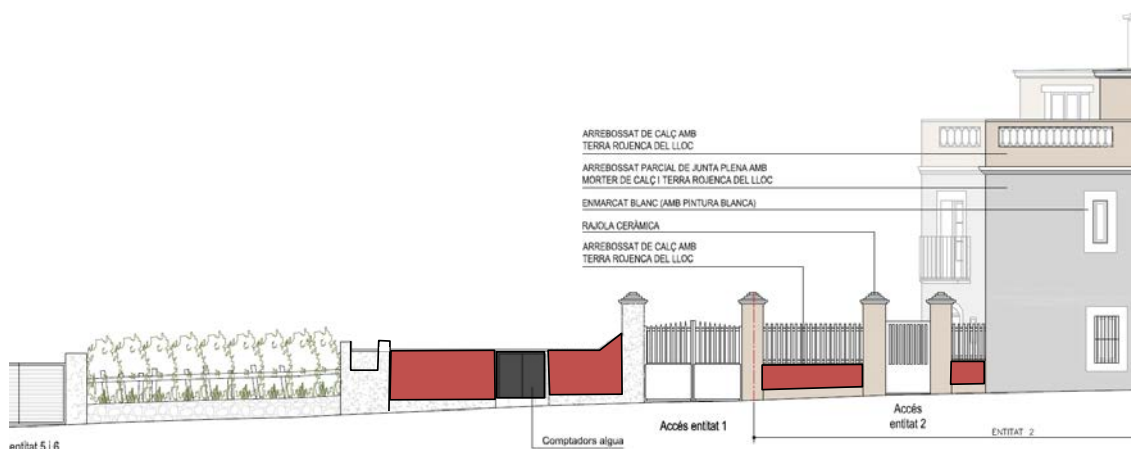
Pedra rejuntada

Arrebossat de calç amb terra rogenca

Detall de la tanca

Aspecte general de la tanca

En relació al tema exposat, volem expressar a la Comissió que esperem que en el futur s'eviti la destrucció de més tanques i portals històrics com el de cal Paulo, autoritzada l'any 2006, i que en el cas de que es produís s'opti per la via seguida en el Cas de la Parellada el 2013, d'instar a la propietat a la seva recuperació.

Per tot l'esmentat, considerem encertades les propostes de rehabilitació previstes al nou projecte, tot i ser més partidaris de la recuperació de la tanca històrica en ser un element patrimonial amenaçat.

Finalment creiem important destacar que aquest és el cinquè cop que la comissió avalua el projecte de rehabilitació de cal Fusteret, essent en conseqüència l'edifici que ha estat més vegades objecte d'aquestes reunions. Fet que no ens sembla malament, però sí que manifestem que és una llàstima que no hagin estat sotmeses a aquestes reunions les obres dutes a terme en molts altres edificis històrics del municipi o susceptibles de ser catalogats, sobretot els de propietat municipal, o el mateix projecte de catàleg de patrimoni que la Diputació va lliurar a l'ajuntament fa 2 anys.